

KATEHEZA

„Sveti Red“ – za više razrede (8 razred na dalje).

Kateheza je zamišljena da se poveže sa Ludbreškim svetištem

Ciljevi kateheze:

- potaknuti na osobno razmišljanje o svećenicima
- potaknuti na molitvu za svećenike
- upoznati tri stupnja Svetog Reda
- upoznati službe koju imaju nositelji Svetog Reda

Oblici rada:

- frontalni
- rad u skupinama
- rad u grupi

Metode rada:

- slušanje
- izlaganje
- razgovor
- diskusija
- pismeno izražavanje
- usmeno izlaganje

Materijali:

- po jedan papir
- flomasteri

IGRA UPOZNAVANJA

-upoznavanje dobacivanjem loptice-

Svi satnu u krug, a animator dobaci nekome lopticu. Osoba koja dobije lopticu mora reći 3 stvari o sebi, a nakon toga baci lopticu (po želji) nekom drugome. Osobe koje su bacale lopticu iskoraknu 1-2 koraka unazad i stvore „vanjski“ krug gdje čekaju da svi iz unutarnjeg kruga prijeđu u vanjski krug.

Molitveno - meditativni početak (nakon igre upoznavanja)

Izmolit ćemo **Oče naš**... za sve svećenike, redovnike, redovnice, biskupe i papu, koji su svojim životom odgovorili na Božji poziv: "Slijedi me." Molimo da njihov život bude odraz Božje svetosti na koju smo svi pozvani.

Motivacija

Nalazimo se u Ludbregu. Svi već dobro znadete što se je dogodilo u Ludbregu davne 1411. godine. Što se je dogodilo?

Kada razmišljamo o tome čudu, onda znademo da se ono ne bi dogodilo da nije bilo koga? (svećenika). Zašto? Zato jer nema euharistijske prisutnosti Isusa Krista pod prilikama kruha i vina da nema svećenika. A po čemu su svećenici posebni, drugačiji? Drugačiji su jer su primili jedan od sakramenta kojega mnogi vjernici nikada neće primiti. Koliko imamo sakramenata? Nabrojite ih? Koji od sakramenata primaju samo svećenici? (Sveti ili svećenički red). Danas ćemo zato upoznati sakrament Svetog reda, bez kojega ne bi bilo ludbeškog čuda.

Uvod u temu

Molili smo na početku za sve svećenike. Možete li mi iskreno odgovoriti da li molite za svećenike, duhovna zvanja, za svoga župnika, kapelana, biskupa ili papu?

Netko je rekao: koliko molimo za svoje svećenike, takvi će i biti. Da li se slažete sa ovom tvrdnjom? Zašto bi trebali militi za svećenika? (da uvijek ostanu uzori i pastiri duhovnog i vjerničkog života).

Jedan misionar je izjavio: "Da molimo za svoje svećenike koliko ih ogovaramo, imali bi svece

na oltaru." Što mislite o ovoj izjavi?

Zašto ljudi uvijek "pod povećalom" promatraju svećenika? Što to znači?

Kako vi gledate na svećenika? Poznajete li kojega svećenika ili imate li svećenika iz svoje obitelji?

Kako naše društvo gleda na svećenike i kako ih prikazuje (televizija, novine...)?

Svećenike se često idealizira, smatra ih se savršenim i zaboravlja se da su uzeti iz naroda za narod i da nose iste slabosti kao i svi ljudi u narodu iz kojega ga je Bog izabrao.

U srednjem vijeku jedan je svećenik iz Salzburga zapisao što bi i kakav bi svećenik trebao biti. Poslušajmo.

„Svećenik bi trebao biti: čovjek koji se borio s Bogom, izvor posvećivanja, grešnik kojem je Bog oprostio, gospodar svojih želja, sluga plašljivima i slabima, koji se ne klanja moćnicima, ali se savija pred siromasima, učenik svoga Gospodina, pastir svoga stada, prosjak široko otvorenih ruku, nositelj bezbrojnih darova, čovjek na bojnem polju, majka koja tješi bolesno dijete, naoružan mudrošću svoje dobi i djetinjim povjerenjem, okrenut prema gore, s nogama na zemlji, stvoren za radost, iskusan u patnji, daleko od svake pohlepe, uviđavan, u govoru iskren, prijatelj mira, neprijatelj lijenosti, zauvijek postojan... Tako različit od mene!“

Što mislite o ovim zahtjevima?

Da li je moguće to ostvariti?

Koja je svrha poslanja svećenika za vas? Zašto svećenici postoje? Kakve koristi mi imao od svećenika?

Razrada teme: „svećenik“

Svećenik je prvenstveno osoba koja je od Boga pozvana. Kako i zašto nekoga Bog poziva u sveta duhovna zvanja ostaje tajna. Svaki svećenik ima svoju povijest zvanja i svaka je drugačija. Svećenik je dakle pozvan od Boga. Što to znači? Svaki svećenik je dobrovoljno, u slobodi svoga srca odlučio poslušati taj poziv i ostvariti ga u svojem životu. To je ponuda. Isus nikoga ne sili niti primorava, ako hoćeš, ako želiš, ali uvjeti nasljedovanja su jasni. Tko prihvati ponudu, prihvatio je i uvjete. Koji su uvjeti? Čovjek koji je pozvan mora se obratiti i biti potpuno Božji, mora se odreći svoje sebičnosti i mora se okrenuti prema drugima. Zvanje ima najrazličitija imena, najrazličitije oblike i načine ostvarivanja, ali ono po čemu se svako zvanje ostvaruje, uvijek je isto: izlaženje iz sebe, umiranje sebi. Tako čovjek prihvaća druge kao cilj svojih misli, riječi, djela, žrtava, umiranja. Kad se čovjek posve razdaje u svom zvanju, doživljava vrijednost i ljepotu života. To je cilj svakog zvanja, tako i svećeničkog. Dakle Isusov poziv na nasljedovanje jest poziv na svetost, poziv na ljubav ali on je upućen svakom čovjeku, a ne samo svećeniku.

Svećeničko zvanje je sudjelovanje na Kristovu pozivu: "Kao što je mene poslao Otac, tako i ja šaljem vas..." I kao što je Isus imao zadaću da sebe i cijeli svijet vrati i preda Ocu - tako i svećenik ima zadaću da sebe preda Bogu i da pomogne drugima da se predaju Bogu i da postignu vječno spasenje.

Iz toga proizlazi da svećenik slijedi Božji put u svome životu i radu. On slijedi Isusa Krista, Bogočovjeka. Svećenikov je rad, rad oko zajedništva ljudi s Bogom. On je pozvan svjedočiti svojim vjernicima da Bog očekuje da ga ljudi «puste» u intimni prostor svoga života, onamo gdje smo mi ljudi skloni postaviti sebe same ili svoje idole. Temeljni motiv za ovaj poziv treba biti žrtva iz vjere, služenje bez koristi za sebe. Svećenik svojim životom: od vanjskog izgleda, odijevanja i jela, od urednosti dokumenata koje izdaje, od gostoljubiva ureda, namještaja i kuće gdje živi i radi, od crkve i njezina okoliša, od vlastitih riječi i gesta, bude svjestan da je sve sakrament, da svojim vanjskom pojavom svjedoči nevidljivu zbilju, da Nebo u njemu želi biti prisutno, da preko njega djeluje nevidljiva Božja milost, da i onda kad je grešan jest pozvan da svojim krhkim zemaljskim bićem posvjedoči neizmjernost Boga koji se utjelovio za ljudsku sreću. Svećenik će zato uvijek, samim svojim postojanjem, biti izazov i razlog čuđenja ljudi u svijetu.

Izlaganje o sakramentu Svetog reda

Sveti red je sakrament po kojem se u Crkvi do kraja vremena nastavlja poslanje što ga je Krist povjerio apostolima. Krist je otkupio crkvu i svi ljudi imaju «pristup» k Bogu.

KKC 1549 kaže: “Po službi reda, osobito biskupâ i prezbitera, postaje vidljiva nazočnost Krista kao Glave Crkve u zajednici vjernika.”

U Crkvi razlikujemo ili dijelimo vjernike na:

1. SVEĆENIŠTVO VJERNIH (LAICI) – To su svi vjernici koji, svatko prema svojem pozivu, sudjeluju u Kristovom svećeničkom poslanju. To znači da naviještaju Boga svojim životom i radom.

2. MINISTERIJALNO SVEĆENIŠTVO (KLER) – To su muške osobe, od Boga pozvane, po kojima Krist nastavlja voditi i izgrađivati svoju Crkvu. To su đakoni, svećenici i biskupi, koji su primili sakrament svetog reda.

POSTOJE TRI STUPNJA SVETOG REDA:

1. Biskupi – oni su nasljednici svetih apostola. Oni posjeduju puninu sakramenta svetog reda. Njima je povjerena briga za pojedine mjesne Crkve tj. biskupije. Biskupi su, po Duhu Svetomu koji im je dan, pravi i autentični učitelji vjere, svećenici i pastiri”.

2. Prezbiteri (svećenici) – oni su suradnici biskupskog reda. Njih nazivamo svećenicima, a najčešće su župnici, župni vikari i kapelani.

KKC 1567 kaže: “Prezbiteri, mudri suradnici biskupskog reda i njegova pomoć i oruđe, pozvani da služe Božjem narodu, čine jedan prezbiterij sa svojim biskupom, s različitim dužnostima. Prezbiteri mogu vršiti svoju službu jedino u ovisnosti o biskupu i u jedinstvu s njim.”

3. Đakoni – primaju sveti red, ali za služenje. Oni su poslužitelji u Crkvi. Đakonat može biti privremen ili trajan. Trajni đakonat mogu primiti i oženjeni muškarci.

KKC 1570 kaže. “Đakoni na osobit način sudjeluju u Kristovu poslanju i milosti. Sakrament reda utiskuje im biljeg koji se ne može izbrisati i koji ih suobličuje s Kristom koji je postao “đakon”, tj. poslužitelj svih. Između ostaloga dužnost je đakona pomagati biskupu i prezbiterima u slavljenju božanskih otajstava, osobito euharistije, dijeliti euharistiju, prisustvovati ženidbi i blagoslivljati je, naviještati evanđelje i propovijedati, voditi sprovode i posvetiti se različitim službama kršćanske ljubavi.”

Tko se može primiti sakrament Svetog reda?

KKC 1577 kaže: “Sveto ređenje valjano prima samo kršteni muškarac”, čije su sposobnosti za vršenje službe prikladno utvrđene. Gospodin Isus izabrao je muškarce za zbor dvanaestorice apostola, a jednako su tako činili i apostoli pri izboru svojih suradnika koji su ih naslijedili u službi. Zbor biskupa, kojima su prezbiteri pridruženi u svećeništvu, uprisutnjuje i posadašnjuje zbor dvanaestorice. Crkva se smatra vezanom tim Gospodinovim izborom. Upravo zato ređenje žena nije moguće.”

Tko podjeljuje sakrament Svetog reda?

Podjeljuje ga biskup i to polaganjem ruku i posvetnom molitvom. Djelitelji sakramenta reda u sva tri stupnja jesu biskupi.

Vlasti Svetog Reda

Osobe koje su primile Sveti red imaju trostruku vlast:

1. VLAST POSVEĆIVANJA

Biskupi i svećenici su pozvani posvećivati narod preko svetih sakramenata, po kojima ih Isus vodi k spasenju. Posebno se ta služba očituje po euharistijskom otajstvu i po oproštenju grijeha. U tome je glavna služba biskupa i svećenika i po tome se ona ostvaruje.

Euharistija je izvor i vrhunac svakog bogoslužja i života Crkve. U euharistijskoj žrtvi se ostvaruje djelo našeg otkupljenja. Po Duhu Svetom kojega primamo po sakramentima i sami

postajemo sveti i na taj način postižemo spasenje.

Pročitati ćemo sada tekst iz Evanđelja i odgovoriti na pitanja.

„U ono vrijeme Isus uze čašu, zahvali i reče: "Uzmite je i razdijelite među sobom. Jer kažem vam, ne, neću više piti od roda trsova dok kraljevstvo Božje ne dođe." I uze kruh, zahvali, razlomi i dade im govoreći: "Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje. Ovo činite meni na spomen." (Lk 22, 17-19)

Kada je Isus izrekao ove riječi?

Koja dva sakramenata je Isus ustanovio u tom trenutku?

Tko danas to čini Isusu „na spomen“?

Što se događa u Euharistiji?

Koja bi bila svrha Svete Pričesti u životu vjernika?

2. VLAST NAUČAVANJA

Crkva ima svoje poslanje da naučava i da misijski djeluje.

Dužnost je i pravo Crkve da čuva, dublje istražuje i vjerno naviješta i tumači poklad vjere koji je Krist povjerio Crkvi. Ministerijalno svećenstvo ima zadatak da budu navjestitelji i učitelji crkvenog nauka. Preko naviještanja Božje Riječi i katehiziranja Božjega puka se dolazi do vjere.

Pročitati ćemo sada tekst iz Evanđelja i odgovoriti na pitanja.

"Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju." (Mk 16,15)

Kome Isus upućuje ovu zapovijed?

Što je sadržaj propovijedanja evanđelja?

Koja je svrha propovijedanja evanđelja?

Na koji način papa vrši službu naučavanja u Crkvi? (koncil, enciklike, propovijedi...)

Na koji način biskupi vrše službu naučavanja u Crkvi? (sinode, pastirska pisma, propovijedi...)

Na koji način svećenici i đakoni vrše službu naučavanja u Crkvi? (propovijedi, kateheze, vjeronauk, pripreme za sakramente...)

3. VLAST UPRAVLJANJA

Isus Krist je apostole i druge učenike odabrao i ovlastio za naviještanje evanđelja i za posvećivanje Božjeg naroda, a dao im je i vlast upravljanja Božjim narodom i njegovom Crkvom. Ta zadaća i odgovarajuća vlast je prešla i na njihove nasljednike – biskupe, načelu s papom, te dijelom na prezbitere i đakone. U Zakoniku kanonskog prava se kaže da su za vlast upravljanja, koja u Crkvi postoji po božanskom utemeljenju i naziva se također vlast jurisdikcije.

Sva njihova služba ili vlast nipošto **nije vladanje** ili gospodovanje, nego **služenje** svemu Božjem narodu, kako bi u njemu živjela i rasla prava vjera, kako bi se razvijalo što savršenije bogoljublje i bratoljublje, kako bi sva Crkva izvršila svoje poslanje u svijetu da po njoj svi narodi upoznaju Evanđelje i Isusa Krista, Spasitelja svijeta – na slavu Boga Oca i na spasenje ljudi.

Pročitati ćemo sada tekst iz Evanđelja i odgovoriti na pitanja.

»Ti si Petar-Stijena, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je savladati. Tebi ću dati ključeve Kraljevstva nebeskoga, i što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima, a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima."« (Mt 16,18-19)

Koju službu je Petar dobio od Isusa?

Što bi značile riječi „ključevi“ i „svezati“? (odlučivati, prosuđivati, suditi, voditi...)

Tko danas vrši tu Isusovu službu?

Na koji način papa vrši službu upravljanja u Crkvi?

Na koji način biskupi vrše službu upravljanja u Crkvi?

Na koji način svećenici i đakoni vrše službu upravljanja u Crkvi?

Rad u skupini (animatori mogu radionice osmisлити i na svoj način)

1. Sada ćemo pokušati stvoriti željenog svećenika. Na papir ćemo napisati kakav bi svećenik trebao biti (duhovne, ljudske i fizičke osobine) i kakvoga bi mi svećenika htjeli imati u svojoj župi.

2. I zajednički ćemo sastaviti molitvu za svećenike i za nova duhovna zvanja (nove svećenike).

Završna molitva

Na kraju izmolimo molitvu za svećenike koju smo zajedno sastavili.

ili

molitva sv. Ivana Marije Vianneya, zaštitnika svećenika.

Svemogući i vječni Bože,
pogledaj lice svoga Sina
i iz ljubavi prema Njemu
smiluj se svojim svećenicima.
Sjeti se da su oni samo slaba i krhka stvorenja,
ražaruj trajno u njima plamen svoje ljubavi,
i čuvaj ih od neprijateljskih zasjeda,
kako ni u jednom trenutku
ne bi iznevjerili svoje sveto zvanje.
Isuse, čuvaj ih sve u svome Srcu,
udijeli im obilje svojih blagoslova
već sada i u vječnosti. Amen.

Slava Ocu